

# UPOKOJENEC

GLASILO DRUŠTVA DRŽAVNIH UPOKOJENCEV ZA DRAVSKO BANOVINO V LJUBLJANI

Št. 2.

Ljubljana, dne 25. februarja 1937.

Leto II.

Uredništvo in uprava: Miklošičeva cesta št. 22/II. Izhaja enkrat mesečno.

## Interpelacija

**narodnega poslanca Rajka Turka in tovarišev na g. ministra financ radi povišanja prejemkov doklad državnim uslužbencem v aktivni službi in v penziji**

Gospod minister!

Septembra meseca leta 1935. je kraljevska vlada izdala uredbo o zmanjšanju prejemkov doklad aktivnim državnim nameščencem in upokojencem. Ko je bila ta uredba razglašena, se je merodajne faktorje takoj opozorilo, da preti vsled tega padec kupne moči nameščencev in upokojencev, ter propast vsega narodnega gospodarstva in kulturnih dobrin.

Nato je oktoberska uredba prvo nekoliko omilila. Takrat je vlada utemeljevala to znižanje kot nujno potrebo ravnovesja v državnem budžetu. Pokazalo se je pa, da uravnovešanje državnega proračuna z redukcijo prejemkov ni doseglo svojega namena. Z redukcijo se je pritisnilo konsumenta, da je popolnoma osiromašil, vsled česar trpi tudi producent. Z znižanjem denarnega obtoka vsled redukcij so padli zaslužki vseh slojev, predvsem kmeta, obrtnika in v istem razmerju tudi države. Že pred septembersko redukcijo so bili prejemki večine državnih nameščencev in upokojencev pod eksistenčnim minimumom.

Vlada je pri septemberski in oktoberski uredbi utemeljevala redukcijo prejemkov tudi s tem, da so cene vsem produktom padle, da se je sploh življenje pocenilo. Če je takrat morda ta argument držal, danes prav gotovo ne velja več, ker notorično je, da cene živilom dnevno rastejo in so se tudi cene vseh industrijskih izdelkov zvišale. Sicer je res, da bo porast cen dvignil kupno ceno kmečkega, na drugi strani pa zmanjšal kupno moč mestnega prebivalstva in vseh onih, ki prejema stalne plače. S tem nastane nevarnost, da dvig cen ne bo imel nobenega dobrega gospodarskega učinka, kakor bi

ga imel, če bi prišel vsem stanovom v dobro. Gledati je zato treba, da ne bo dvig cen le enim v korist, temveč vsemu prebivalstvu. Potreba je zato nujno revidirati sklep vlade o znižanju uradniških prejemkov, tako aktivnim uslužbencem, kakor upokojencem, uradniške plače pa je treba zvišati.

V proračunski debati na seji dne 23. marca 1936. ste gospod minister v senatu podali svoj ekspozé in ste pri tej priliki izjavili tudi naslednje:

„Znano je, s kolikšnim samozatajevanjem prenašajo aktivni državni uslužbenci in upokojenci jesensko redukcijo doklad. Ta ukrep je bil potreben zaradi okrepitve plačilne zmožnosti državne blagajne. Na tej strani, na strani uslužbenskih prejem-

kov smo sprejeli ta ukrep kot skrajnega. Prejemki državnih uslužbencev so potisnjeni na minimum, v katerega ni več dovoljen noben poseg, na minimum, ki ga bo treba popraviti s povišanjem, ko bodo to dovoljevale gospodarske in proračunske razmere v naši državi.“

Smatramo, gospod minister, z zgoraj podano obrazložbo, da je sedaj prišel čas, da kraljevska vlada revidira septembersko in oktobersko uredbo o znižanju prejemkov in doklad aktivnim državnim uslužbencem in upokojencem in vnese v novi budžet za leto 1937/38 povišanje prejemkov aktivnim državnim uslužbencem in upokojencem, in naj se v polnem obsegu uveljavi uredba o državnih dokladah iz leta 1932.

Prosimo za ustmeni odgovor v Narodni skupščini.

Sprejmite, gospod minister izraze našega iskrenega spoštovanja...

## Kuluk

V mesecu februarju t. l. se kuluk ni odtegnil od pokojnin, kakor se je to godilo doslej. Namerava se odtegniti polovica v aprilu, polovica pa v septembru, ker ministrstvo za zgradbe še vedno ni rešilo naših vlog za odpravo kuluka.

V poslovnem poročilu tehniškega oddelka kraljevske banske uprave za VIII. zasedanje banskega sveta Dravske banovine je pod t. IV z naslovom „Ljudsko delo in odkupnina za samoupravne ceste“ med drugim rečeno naslednje: „Z odločbo M. G. br. 16.106/36 z dne 9. julija 1936 je ministrstvo za zgradbe na predlog kr. banske uprave **oprostilo Dravsko banovino ljudskega dela in odkupnine za banovinske ter dovozne ceste** za proračunsko leto 1936/37, ker je predvidena v banovin-

skem proračunu nadomestna cestna doklada.

Obveznost ljudskega dela in odkupnine za občinske ceste po razglasu kr. banske uprave V, št. 17/93 z dne 3. januarja 1936. z navedeno ministrsko oprostitvijo ni tangirana. Prav tako morajo plačati javni uslužbenci po § 21 novele k zak. o samoupravnih cestah, Sl. l. št. 114/20 ex 1930, obvezno odkupnino za banovinske in dovozne ceste k železniškim postajam ter za občinske ceste, in sicer 50% v banovinsko blagajno, 50% pa v blagajno občine, kjer je njih službeni sedež. V proračunskem letu 1936/37 so plačali javni uslužbenci cestne odkupnine Din 1,563.972 za banovinske ceste in enako vsoto za občinske ceste, skupaj torej 3,127.944.—.



Spomenici, odnosno resoluciji banskega sveta, ki jo je predložila kr. banska uprava ministrstvu za gradbe, naj se ukine odkupnina javnih uslužbencev za samoupravne ceste, ministrstvo za gradbe ni ugodilo z utemeljitvijo, da za to ni zakonske možnosti.

Ker je ljudsko delo za banovinske in dovozne ceste zadelo na obči odpor, se predvideva v vsakem banovinskem proračunu nadomestna cestna doklada, na podlagi katere zaprosi kr. banska uprava ministrstvo za gradbe, da oprosti Dravsko banovino osebnega dela za označene ceste na temelju § 71, po noveli § 67 zakona o samoupravnih cestah, ker so predvidena redna sredstva za navedeni namen.

Gornji odgovor ministrstva za gradbe Tudi mi vemo, da je v noveli k zakonu o samoupravnih cestah še vedno tisti nesrečni in nezmiseln dostavek, da morajo državni in samoupravni nameščenci in upokojenci plačevati odškodnino za ljudsko delo na banovinskih cestah, če tudi je banovina oproščena tega ljudskega dela, ker je drugače poskrbela za vzdrževanje omenjenih cest. Dravska banovina se je poslužila tega pooblastila, odpravila ljudsko delo na banovinskih cestah in uvedla posebno 5% cestno doklado, ki je proračunana v proračunu za leto 1937/38 z zneskom 3.800.000 Din, ki jih bodo plačali vsi obdavčenci Dravske banovine, med njimi tudi državni nameščenci in upokojenci, ako plačujejo kak direkten davek. Odkupnina za osebno delo, ki jo plačujejo samo državni in samoupravni uslužbenci in upokojenci pa je proračunana z zneskom 1.100.000 Din. V letu 1936/37 so to-

rej nameščenci in upokojenci plačali samo na odškodninah skoro isti znesek kakor vsi ostali davčni zavezanci Dravske banovine, prispevali pa so tudi še pri znesku od cestne doklade. Iz teh števil se jasno vidi velika krivica, ki se godi nameščencem in upokojencem, ker morajo sedaj **dvakrat** plačevati odškodnino za ljudsko delo in to **samo oni**, ne pa tudi privatni nameščenci, kakor n. pr. industrijski, bančni, trgovski nameščenci itd.

V banskem svetu, ki je zasedal ta teden, sta se člana tega sveta gg. dr. Adlešič in dr. Vidic toplo zavzela za odpravo te nečuvne krivice. Odbor društva upokojencev Dravske banovine pa je dne 15. t. m. poslal ministru za gradbe dr. Kožulju v Beograd naslednjo brzojavko: „Dravska banovina je odpravila kuluk na nedržavnih cestah in uvedla posebno cestno doklado. Zaradi nesrečnega dostavka v noveli plačujejo kuluk samo državni nameščenci in upokojenci. V imenu 2600 upokojencev Dravske banovine prosimo, da se ta nečuvna krivica v zmislu naših spomenic potom amendementa odpravi.“

Odbor je v tej stvari zainteresiral tudi najmočnejše društvo državnih upokojencev v Zagrebu, ki se je naši akciji pridružilo in poslalo slično brzojavko ministru za gradbe dr. Kožulju.

Še je torej čas, da se ta krivica in nezakonitost, ker je tukaj **dvojno obdavčen samo en stan**, z amendementom v finančnem zakonu odpravi. Videli bomo, ali bo našlo naše prizadevanje uvidevnost na merodajnem mestu, ali bo obveljalo naziranje ministrstva za gradbe, da za to ni zakonite možnosti!

met, kakor tudi odgovor ministrov na tožbo, poslan s pismom z dne 6. julija 1936. leta, št. 21343/I, je državni svet našel: Po odstavku 1. § 272 zakona o uradnikih, ki se tukaj uporablja ustrezno čl. 345 zakona o ustroju vojske in mornarice, so državni uslužbenci, ki jih je zatekel ta zakon kot upokojene s pokojninskimi prejemki po zakonu o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih iz dne 31. julija 1923. leta, dolžni prispevati v uradniški pokojninski fond od dne, ko dobi ta zakon moč. Za podlago prispevanju služijo, ustrezno § 136, tisti prejemki, ki so jim bili podlaga za odmero osebne pokojnine.

Tožilcu se je pokojnina regulirala z rešitvijo ministra vojske in mornarice št. 7810 z dne 22. septembra 1925. leta in v podlago za nje odmero se ni vzela 15% povišica najvišje stopnje osnovne plače, ker po § 31 zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih iz leta 1923. na dan upokojitve ni imel 35 let efektivne službe.

Ker pa navedena povišica 15% ni vzeta v podlago za odmero količine tožilčeve osebne pokojnine, potem se tudi po § 272 uradniškega zak. ne more vzeti za podlago prispevanja v uradniški pokojninski fond.

Nastaja pa vprašanje, ali se bo tožilcu od 1. aprila 1936. leta pa nadalje ustavilo prispevanje v uradniški pokojninski fond od 15% povišice najvišje stopnje osnovne plače, ker je s § 103 fin. zak. za leto 1936/37 izpremenjen 3. odstavek § 136 uradn. zak., ki se sedaj glasi: „Pri upokojencih so podlaga za prispevanje njihovi poslednji aktivni prejemki, po katerih so prispevali v uradniški pokojninski fond na dan upokojitve.“ Ker je v § 272 uradniškega zak. naglašeno, da bodo kot podlaga prispevanja, ustrezno § 136, služili tisti prispevki, ki so jim bili podlaga za odmero osebne pokojnine, bi se moglo pomisliti, da je zaradi tega s § 103 fin. zak. za leto 1936/37. posredno izpremenjeno tudi besedilo § 272 uradniškega zakona. Državni svet pa stoji na stališču, da je s predpisom § 103 fin. zak. izpremenjen samo tretji odstavek § 136 uradniškega zakona, in da se ž njim ni diralo v besedilo § 272 urad. zak. Izraz iz § 272 uradn. zakona „Ustrezno § 136“ se nanaša samo na prvotno besedilo § 136, ne pa na njegovo izpremenjeno besedilo. Da se pa s § 103 fin. zak. ni mislilo na izpremembo § 272 uradn. zakona, se vidi iz njegove stilizacije same, ker je tam rečeno, da bodo kot podlaga za prispevanje služili tisti aktivni prejemki, po katerih so prispevali v urad-

## Važna razsodba državnega sveta

Državni svet kraljevine Jugoslavije št. 19.215/36, 24. dne septembra 1936. Beograd.

V imenu Nj. Vel. Petra II. kralja Jugoslavije je Državni svet

v IV. oddelku, ki so ga sestavljali državni svetniki: Škarja Ivan kot predsednik, Hadžić Nuri Osman, Perković Ante, Leovac I. Dragiša in Štefanović Jovan kot člani in delovodja - tajnik Pavličević V. Pavel, o tožbi M. B.—T., artiljerijskega polkovnika v p. iz Ljubljane proti rešitvi ministra financ, splošni oddelek, z dne 9. aprila 1934. l. br. 2110/I, s katero se je zavrnil z zahtevo, da se mu ne pobira prispevek v

uradniški fond od 15% povišice najvišje stopnje osnovne plače, ki jo je užival v času upokojitve, in da se mu vrne odstotek prispevka, pobranega od te povišice, — na podlagi čl. 17 in 34 zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih ter z ozirom tudi na zakon o taksah dne 24. septembra 1936.

razsodil:

Uničuje se rešitev ministra financ-splošni oddelek št. 2110/I z dne 9. aprila 1934. Taksa se ne plača.

Razlogi:

Ko je proučil tožbo, izpodbijano rešitev in ostale akte, ki se nanašajo na ta pred-



niški pokojninski fond na dan upokojitve. Ker pa upokojenci, upokojeni po uradniškem zakonu iz leta 1923, sploh niso prispevali v uradniški pokojninski fond kot aktivni uslužbenci, se v resnici ta odredba fin. zak. za leto 1936/37 tudi ne more nanašati.

Po tem, ker je § 272 uradn. zak. tudi dalje ostal neizpremenjen, bodo tožilcu tudi v bodoče služili za podlago prispevanja v uradniški pokojninski fond samo tisti prejemki, ki so mu služili za odmero osebne pokojnine, znači torej, da 15% povšica najvišje stopnje osnovne plače ne bo služila za podlago za prispevanje v

uradniški pokojninski fond, ker to tudi ni prišlo v podlago za odmero osebne pokojnine in, kolikor se je od tožilca pobral odstotek prispevka na to povišico, se mu mora vrniti.

Zato se iz navedenih razlogov izpodbijana rešitev kot protizakonita mora uničiti.

Predsednik IV. odd. Državnega sveta  
**Ivan Škarja s. r.**

Delovodja-tajnik:  
**P. F. Pavličević s. r.**

**L. S.**

## Društvena kronika

### Seja upravnega odbora

Upravni odbor je imel dne 3. februarja 1937. svojo četrto odborovo sejo ob skoro polnoštevni udeležbi. Po običajnih formalnostih je tajnik v svojem poročilu tudi omenil, da zlobni jeziki širijo govorice, češ, da dobivajo vsi odborniki našega društva na mesec vsak po 1000 Din, društveni tajnik pa, da ima vrhutega še brezplačno stanovanje. Da so vse te govorice seveda navadna laž, menda ni treba povdarjati, prepričajo pa se lahko člani o tem tudi v naši pisarni ali pa iz poročila na vsakoletnem občnem zboru društva. Vidi se, da je neprijateljem društva dobro vsako sredstvo, da odvrčajo ljudi od našega društva.

Namesto obolelega društvenega blagajnika je prečital tajnik tudi blagajnikovo poročilo, ki izkazuje povoljno materijelno stanje društva. Odbornik g. kapetan Juvanc je izročil predsedstvu več predlogov, ki jih je tudi na seji prečital in ki se tičejo:

1.) Naročbe „Službenega vojnega lista“, ki bi bil društvu neobhodno potreben, ker imamo precejšnje število vojaških upokojencev in ker prinaša list odločbe in uredbe, važne za vojaške upokojence. Predlog se je soglasno sprejel.

2.) Predloga, da naj se skuša doseči pri merodajnih oblastvih, da bi dobivali naši člani drva od uprave državnih gozdov in premog od uprave državnih rudnikov po cenah, ki so pogodbeno določene za dobavo tega kuriva državnim železnicam; glede premoga pa morebiti tudi pri Trbo-

veljski premogokopni družbi. Predlog se je sprejel za izvedbo v jesenski sezoni.

3.) Tretji predlog se nanaša na ustanovitev lastnega društvenega doma, za katerega naj bi se začela akcija, da bi se ta ideja čimprej uresničila. G. kap. Juvanc je vse te predloge utemeljil. Izvolil se je odsek, ki naj društvena pravila tem predlogom prilagodi in jih predloži odboru.

Na predlog odbornika dr. Vidica se je sklenilo, da se predloži na pristojno mesto v Beograd dopis, da naj se po deputaciji predložene spomenice vpoštevajo, predvsem spomenica glede odprave kuluka.

Ker delo pisarne z naraščajočim številom članov narašča, se je za tanjškega namestnika in pomočnika soglasno izvolil g. kapetan Juvanc. Nato je predsednik z zahvalo za navzočnost zaključil sejo ob ¾ na 8.

### Opozorilo vsem društvenim članom

Število članov razveseljivo hitro in močno narašča. S tem pa se množe razna pisma vprašanja članov v stvareh, ki smo jih že objavili v „Upokojevcu“. V lastnem interesu vsakega člana je, da vse številke „Upokojevcu“ zbira in shranjuje, saj vsebuje vsaka številka več ali manj navodil, poukov in opozoril, važnih za vse državne upokojence.

kojencev ni treba boriti, ker so vsi to dobili, v čemer je le naša stroka tvorila izjemo. —

Kadar bo društvo državnih upokojencev v Ljubljani glede nas nastopilo novo pot, bomo gotovo mi prvi, ki bomo to tudi s hvaležnostjo pozdravili.“

Temu „popravku“ dodajamo naslednje pojasnilo: V lanskim marčnem številki „Upokojevcu“ (26. 3. 1936.) smo v članku „Vprašanje organizacije upokojencev“ povdarjali, da je naše društvo v prijateljskih stikih z društvom upokojenih orožnikov, „ki zaradi posebnih, še nerešenih vprašanj, tikajočih se specijalno njihovega stanja, še samostojno deluje.“

Predsednik društva žandarmerijskih upokojencev za Jugoslavijo je g. Lipoglavšek, ki je obenem že dolgo vrsto let tudi odbornik našega društva. Katera so ta še nerešena, specijalno orožniškega stanja se tikajoča vprašanja? Kolikor smo doznali iz spomenic, ki pa so bile našemu društvu izročene šele tik pred odhodom našega društvenega predsednika na predkonferenco vseh banovinskih društev državnih upokojencev v Zagreb, ki je bila dne 12. oktobra minulega leta, so te težnje v glavnem naslednje:

1.) Orožniškim upokojencem, upokojenim v letih 1920/21, kakor tudi onim, ki so bili upokojeni v letih 1923/1928, so se godile krivice proti veljavnim zakonitim določbam in uredbam.

2.) Sprememba zakona o žandarmeriji z dne 6. 11. 1931, Sl. Nov. 267 z dne 14. 11. 1931, je prinesla orožništvu občutno poslabšanje; ta zakon naj bi se prilagodil zakonu o državni policiji, štev. 266 z dne 24. 10. 1930.

Društvu je dobro znano, s kako agilnostjo in vztrajnostjo se je trudil predsednik društva žandarmerijskih upokojencev za rešitev vseh teh teženj. Spomenice in pritožbe so se predložile na ministrstvo za notranje stvari in finance, na državni svet, na komando žandarmerije in na vse mogoče instance. Posebne osebne intervencije pri raznih slovenskih ministrih, senatorjih, poslancih, zainteresirali so se nekateri narodni poslanci specijalno s temi zadevami, oblastni in krajevni odbori merodajnih političnih strank — vse zaman: vse glas vpijočega v puščavi.

Menda se ne motimo, da je delni vzrok neuspeha prav to, ker orožniki v ostalih banovinah niso organizirani in so tudi v tem oziru ostali vsi naporu agilnega predsednika g. Lipoglavška brez uspeha. V večkratnih pogovorih med njim in našim društvom tajnikom se je g. Lipoglavšek bridko pritoževal čez te neuspehe in neizpolnjene obljube, in da ni mogoče zainteresirati upokojenih orožnikov v drugih banovinah za skupno akcijo, oziroma za organiziranje, kar bi bilo predvsem potrebno v savski in primorski banovini.

Društvo orožniških upokojencev se pod predstvom g. Lipoglavška res stalno trudi, da bi se uredila krivična prikrašanja, ki jih občuti v svojstveni obliki samo ta stan. Deloma je društvu to s tožbami uspelo. Za poravnava ostanka ima društvo na merodajnih mestih vložene spomenice, v katerih so upravičene težnje jasno obrazilo. Zadevo imajo pa tudi gospodje poslanci v rokah. Društvo ima izdelan in na merodajna mesta predložen osnutek o občem popravku zakona o žandarmeriji iz leta 1931. Ta osnutek ima jasno razložene podatke o neupravičenem zapostavljanju napram sorodni stroki. Končno vsebuje osnutek predlog, kako naj bi se prevedba staroupokojencev izvedla po enakopravnem klju-

## Razgled

### Društvo upokojenih orožnikov

Društvo žandarmerijskih upokojencev za Jugoslavijo s sedežem v Ljubljani, krajevna skupina Maribor, nam je na našo notico z gornjim naslovom poslalo naslednji popravek:

„Ni res, da je na sestanku orožniških upokojencev v Mariboru dne 8. novembra 1936. padla beseda, da društvo državnih upokojencev v Ljubljani lovi kaline. — Res pa je, da smo govorili, da nima smisla, da naši stanovski tovariši pristopajo v društvo državnih upokojencev za dravsko banovino vse dotlej, dokler društvo ne dokaže, da je naše razmere proučilo in da naše

težnje vsaj pozna, odnosno, da je podvzelo le en korak, ki bi bil usmerjen za odpravo krivic, ki so jih deležni izključno naši stanovski tovariši.

Tudi ni res, da bi bilo le malo takih zaslepljenec, katerim naj bi se šele odprle oči; res pa je, da nas je še vedno ogromna večina, ki se zavedamo, da društvo državnih upokojencev v Ljubljani do danes še ni pokazalo resne volje, da bo pristopilo nam v pomoč. — Znano je tudi temu društvu, da se mi ne borimo za kake malenkostne spremembe obstoječih določil, ki zadevajo vse upokojence v obče, ampak da se borimo po večini za stvari, za katere se niti v eni stroki upo-



ču, po katerem bi vsak prišel do svojih pravih pristojbin, ne da bi pri tem trpel državni fiskus.

Na ta osnutek se še povrnemo in objavimo v eni prihodnjih številki daljši članek o tem vprašanju.

Da se doslej nismo bavili s tem vprašanjem, ni bilo vzrok pomanjkanje dobre volje, temveč v prvi vrsti to, da je društvo orožniških upokojencev kot najboljše informirano v svoji stvari in o tem, kje jih čevljev žuli, imelo ambicijo, da v lastnem delokrogu dovede to vprašanje do rešitve, v drugi vrsti pa to, da so silila v ospredje važna vprašanja, tičoča se vseh upokojencev.

Naš društveni tajnik je večkrat izjavljal g. Lipoglavšku, da bo po njegovem mnenju ves napor brezuspešen, ker je pač osamljen; morda bi se dalo vendar kaj več doseči, če bi se za rešitev teh perečih vprašanj zavzela vsa banovinska društva državnih upokojencev z enotnim odločnim nastopom.

Tako stoji torej stvar v resnici, ki jo more potrditi tudi g. Lipoglavšek; očitki mariborske krajeve skupine so torej depasirani.

K temu se še mora pripomniti, da je zagreška predkonferenca imela že pripravljene obsežne spomenice, nanašajoče se na prav vse državne upokojence, torej na skupne zahteve, ne pa na težnje posameznih stanov. Takih splošnih, za vse državne upokojence, torej tudi za orožniške važnih predstavk je bilo veliko število, ki

smo jih na kratko navedli v novembruški številki „Upokojenca“ in katerih vsebino smo začeli objavljati v januarški številki našega lista ter jih bomo nadaljevali po možnosti prostora v naslednjih številkah.

Ne bi pa bilo oportuno, če bi se ob taki priliki predlagale specijalne težnje tovarišev orožnikov, tem manj, ker bi ne bili mogli spomenice predložiti v izročeni obliki, ker bi v tej obliki brez dvoma ne bila uspela, temveč jo bo treba nekoliko predelati.

Kakor hitro nas društvo žandarmerijskih upokojencev pooblasti, da naj vzamemo to stvar mi v roke, — dosedaj se še to ni zgodilo, — bomo smatrali za svojo dolžnost, da zainteresiramo še ostala banovinska društva in da predložimo v primerni obliki utemeljeno spomenico merodajnim činiteljem.

Z zadoščenjem jemljemo na znanje, da na sestanku upokojenih orožnikov v Mariboru ni padel izraz o „lovu na kaline“. Dobili smo pač ta vtis, ker ga je uporabil član, ki se je udeležil dotičnega sestanka. Sklepni stavek k dotični naši notici pa je tolmačiti tako, da bodo tudi tisti, ki še nimajo zaupanja v naše delo, sčasoma spoznali, da so nam interesi vseh upokojencev enako pri srcu in da ne poznamo v tem oziru nobene razlike stanu.

In po tem pojasnilu upamo, da bo veljal tudi med nami stari izrek: „Clara pacta, boni amici“.

## Posvetovalnica — informacije

### Brezplačno zdravljenje v javnih bolnicah

Na mnogoštevilna vprašanja naših članov sporočamo ponovno:

Že v lanskim majnikovi številki našega lista smo objavili, da so državni nameščenci in upokojenci deležni brezplačnega zdravljenja samo v javnih bolnicah, to je v državnih in banovinskih, in sicer v tretjem razredu. Če si izberejo drugi razred, morajo doplačati razliko med III. in II. razredom, to je 20.— Din dnevno. Državne bolnice so: splošna bolnica, bolnica za ženske bolezni in za duševne bolezni v Ljubljani, ter v Novem Celju. Vse ostale javne bolnice so banovinske. Na klinikah in v privatnih bolnicah nimajo niti aktivni uradniki, niti upokojenci popusta.

K temu še pripominjamo, da so te ugodnosti deležni tudi njih rodbinski člani, neglede na to, ali prejemajo zanje rodbinske doklade ali ne. Potrdila za brezplačno zdravljenje izdaja nakazilni urad (finančna direkcija itd.) na zahtevo bolnice; ni torej treba upokojencem že prej iskati teh potrdil.

### Važno za vojaške upokojence

Pod tem naslovom smo v zadnji številki našega lista opozorili vojaške upokojence na odredbo ministrstva vojske in mornarice K. B. št. 41601 z dne 21. novembra 1936. Iz raznih pismenih vprašanj razvidimo, da mnogim vojaškim upokojencem ni jasno, kam naj naslovijo prošnje za povračilo preveč vplačanega davka. Opozorjamo vse zainteresirane, da je treba prošnje dostavljati vojaškim poveljstvom, pri katerih so pred upokojitvijo prejemali svoje mesečne prejemke. Osebe,

ki so od leta 1932. do upokojitve prejemale plače pri raznih poveljstvih (premetitve itd.), naj v svojih prošnjah to izrečno navedejo.

Prosilci naj se sklicujejo na odredbo ministrstva vojske in mornarice KB št. 41601 z dne 21. novembra 1936. (Sl. vojni list za leto 1936. str. 2475) in na rešenje finančnega ministrstva — davčni oddelek št. 75.530/III z dne 13. novembra 1936.

Vojaška poveljstva imajo nalog, da za vsakega prosilca izračunajo, koliko je preveč plačal na davku in da ta obračun dokumentirajo z izpiskom prejemkov za ves čas, ki pride v poštev. Tako opremljene prošnje bodo vojaška poveljstva potem dostavljala pristojnim finančnim direkcijam v rešitev.

Končno še enkrat opozarjamo, da se davčni presežki, ki so bili plačani pred 5 leti, to je od 1. 8. 1931 do februarja 1932., ne vrnejo, ker je pravica do povračila teh presežkov že zastarala.

### Odgovori na vprašanja

**E. C. v Konjicah.** Sin E. C. uživa po pokojni materi-učiteljici rodbinsko pokojnino. Ker je od oktobra 1936. v Ljubljani kot dijak, želi njegov oče, ki živi v Konjicah, doklado prvega druginjskega razreda. Odgovor: Doklada se izplačuje po kraju stalnega bivališča. Bivališče mladoletnega otroka pa je tam, kjer stanuje oče, ne pa tam, kjer se otrok šola. —

**M. V., podpolkovnikova vdova v Celju** je vprašala za pojasnilo o prejetem pokojnini za sirote brez starišev po častnikih, nadalje, ali in v kateri izmeri ima sama in njeni otroci pravico do brezplačnega zdravljenja v bolnici in do prejetanja zdravih.

Odgovor: Ker prejema vdova pokojnino po novem zakonu iz leta 1923., ji pripada pokojnina za otroke do 21. leta starosti, če se šolajo do 23. leta; če so nesposobni za delo, pripada pokojnina, dokler traja nesposobnost. Rodbinska pokojnina za enega člana znaša 50%, za dva člana 65%, za tri člane 75%, za štiri in več članov 85% od pokojnine, ki je ali bi bila pripadala očetu, oziroma materi otrok (če je mati bila državna uslužbenka). S temi odstotki se odmerja pokojnina vdovi ali vdovinim otrokom, kakor tudi otrokom samim. (Čl. 148 in 154 uradn. zakona iz leta 1923.)

Glede zdravljenja glej notico „Brezplačno zdravljenje v javnih bolnicah“ v današnji številki.

**M. T. Sentilj pri Velenju** je vprašal, ali ima za svojega sina, ki je dovršil štiri razrede meščanske šole in bo v maju dosegel 16 let, pravico do doklade, ker sin nima dohodkov in ga oče sam vzdržuje.

Odgovor: Pravico do rodbinske doklade za sina ima le do 16. leta starosti; če se pa otrok redno šola, do 23. leta starosti.

**J. Č., žand. narednik, Prevalje** je vprašal, ali je kako državno zdravilišče, v katerem bi dva mala otroka dobila zavetišče v svrhu zdravljenja in ali so tam kake ugodnosti za upokojence.

Odgovor: V naši banovini obstojata 1) dečji dom kraljice Marije v Ljubljani, Lipičeva ulica. Ta dečji dom ima kolonijo v Lukovici pri Brdu. V to kolonijo se sprejemajo otroci v negovanje, ter se plačuje za vso oskrbo z zdravniškimi pregledi vred 200.— Din na mesec.

2) Banovinski dečji dom v Ljubljani, Streliška ulica 14. V ta dom se sprejemajo samo popolnoma zdravi otroci v starosti od 1 do 6 let. Prošnje za sprejem so kolka proste; državni nameščenci ali upokojenci nimajo nadaljnjih popustov.

**Pogrebšina:** Pogrebšina gre po § 95 uradniškega zakona iz leta 1931. po smrti državnega uslužbenca, aktivnega ali upokojenega, v znesku 1 mesečnih celokupnih prejemkov umrlega uslužbenca ali uslužbenke. Pogrebšina se more dobiti torej le po osebi, ki je prejela osebno pokojnino, ne pa po osebi, ki je prejela rodbinsko pokojnino (n. pr. po vdovi). Podpore so deležni dotični rodbinski člani, ki so plačali pogrebne stroške.

## Oglasi

### Enodružinsko hišo

novi, trisobni z vsemi pritliklinami, 1000 m<sup>2</sup> sveta, lep položaj, pri postaji Sv. Peter prodam. Dopise na: Cotič, Sv. Peter v Savinjski dolini.

### Posojilo

Iščem posojilo od 6.000.— do 10.000.— Din proti vknjižbi na prvo mesto na posestvo, ležeče v letovišču na Gorenjskem. Za obresti nudim v polnem času prosto stanovanje in hrano; ostalo po dogovoru. Ponudbe naj se pošljejo na upravo „Upokojenca“.

Izdaja Društvo državnih upokojencev za Dravsko banovino v Ljubljani. Predstavnik dr. Ivan Vrtačnik. — Odgovorni urednik Anton Spendè. — Tisk J. Blasnik nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Predstavnik L. Mikuš. — Vsi v Ljubljani.